

Αγροτική Επιχειρηματικότητα: Τάση ή Εργαλείο Ανάπτυξης

Ευρωπαϊκό Συνέδριο για την Αγροτική
Επιχειρηματικότητα, «Αυτό το χωράφι
είναι η Επιχείρησή σου» | Ναύπλιο, 15-
10-2013

Ραυτόπουλος Δημήτρης

Διευθυντής Τμήματος Στρατηγικής Ηγεσίας
Ινστιτούτο Μελετών Δια βίου Εκπαίδευσης – ΙΜΕΔΕ

Με την υποστήριξη του Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
Το σχέδιο αυτό χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η
παρούσα δημοσίευση δεσμεύει μόνο τον συντάκτη της και η Επιτροπή δεν ευθύνεται
για τυχόν χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν

Αγρότης: Στερεότυπα και αλήθειες

life_beyond_stereotypes

Ελλάδα:

- Από τις χώρες τις ΕΕ με παραδοσιακά υψηλά ποσοστά απασχόλησης στην γεωργία
- Στην Ελλάδα οι γεωργοί κάτω των 35 ετών αγγίζουν το 7,8% σε σχέση με τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο του 6%

Παρόλα ταύτα, αγρότης σήμαινε:

- *Ένα μη επιθυμητό επάγγελμα.* Γονείς και σχολείο δεν παρότρυναν τους νέους να ασχοληθούν με τη γεωργία
- *Επάγγελμα χωρίς απαιτήσεις γνώσεων* (καθένας μπορεί να γίνει αγρότης)
- Με την πάροδο των χρόνων *προστέθηκαν και τα παρακάτω:*
 - Επιδοτήσεις -> εύκολα χρήματα χωρίς κόπο
 - Εντατικές καλλιέργειες με έτοιμες αγορές για τα προϊόντα

Με την υποστήριξη του Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το σχέδιο αυτό χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η παρούσα δημοσίευση δεσμεύει μόνο τον συντάκτη της και η Επιτροπή δεν ευθύνεται για τυχόν χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν

Ευρωπαϊκές Τάσεις

- Έντονο το ενδιαφέρον της κοινωνίας των πολιτών:
 - Μεγαλύτερη συμβολή του γεωργικού τομέα
 - Πέραν της επισιτιστικής διάστασης
 - Χρηστή διαχείριση των φυσικών πόρων
 - Προστασία του φυσικού τοπίου και της βιοποικιλότητας
 - Ευζωία των ζώων
 - Αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

- Απλοποίηση των διαδικασιών για Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης, Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη, Εγγυημένο Παραδοσιακό Ιδιότυπο Προϊόν και Βιολογική Γεωργία
- Προσθήκη νέων "ενδείξεων ποιότητας":
 - «Προϊόν ορεινής παραγωγής», «Προϊόν νησιωτικής γεωργίας», « Προϊόν τοπικής γεωργίας και άμεσης πώλησης»
- Συσπείρωση και επίτευξη οικονομιών κλίμακας
 - Ολλανδία και Βέλγιο - Οργανώσεις παραγωγών εμπορεύονται 75% της παραγωγής σπυροκηπευτικών
 - Ελλάδα δεν ξεπερνά το 15%

Πρόγραμμα
διά βίου
μάθησης

Με την υποστήριξη του Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το σχέδιο αυτό χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η παρούσα δημοσίευση δεσμεύει μόνο τον συντάκτη της και η Επιτροπή δεν ευθύνεται για τυχόν χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν

Αλλαγή σκηνικού – Αλλαγή νοοτροπίας

- Ελλάδα: μικρές εκτάσεις, ποικιλία εδαφών και καλλιεργειών
- Αγροτική ανάπτυξη: πρέπει να εστιάσει στην ανάπτυξη μικρομεσαίων αγροτικών επιχειρήσεων με έμφαση στην ποιότητα και όχι στην ποσότητα (ΠΟΠ)
- Εναλλακτικές, βιολογικές καλλιέργειες: απαιτούν μικρής έκτασης γη, αλλά ανθρώπινο κεφάλαιο, τεχνογνωσία και καινοτόμες προσεγγίσεις
- Στόχος: προϊόντα υψηλής ποιότητας που πληρούν τα κριτήρια ποιότητας της ΕΕ

change
your
mindset

Βασικά εργαλεία

Οι νέοι αγρότες πρέπει:

- Να κατανοήσουν ότι η διαχείριση μιας αγροτικής επιχείρησης δεν διαφέρει από αυτή μιας επιχείρησης σε άλλο κλάδο
- Να μην υιοθετήσουν λογική εύκολου κέρδους - δεν υπάρχουν μαγικά ραβδιά - χρειάζεται εντατική εργασία όχι πρόχειρες και επιπόλαιες κινήσεις
- Να επιζητούν την ενημέρωση και επιμόρφωση σε θέματα αγροτικής επιχειρηματικότητας και νέων ευκαιριών, γιατί μόνο μέσω της απόκτησης γνώσης είναι δυνατή η καινοτομία στο κλάδο και κατά συνέπεια η ανταγωνιστικότητα

Πως γίνεται?

Παραδείγματα ορθών πρακτικών

- Αγροτικός Συνεταιρισμός Φασολοπαραγωγών 'Πελεκάνος'
 - Ιδρύθηκε το 2003 από μια ομάδα νέων με επικεφαλής τον Νίκο Στεργίου
 - Σήμερα ο συνεταιρισμός αριθμεί 30 μέλη, που διαχειρίζονται 5.000 από τα 10 χιλιάδες στρέμματα στην λεκάνη των Πρεσπών
- Έμφαση στην ποιότητα
- Δημιουργία του δικού τους εργαστηρίου τυποποίησης
- Κατοχύρωση της ονομασίας 'Φασόλι Πρεσπών' ως ονομασία Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης
- Αποτέλεσμα, η τιμή του φασολιού από 0,90€ το κιλό το 2003 να εκτιναχθεί στα 3€ το κιλό το 2004

www.prespabeans.gr

Με την υποστήριξη του Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το σχέδιο αυτό χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η παρούσα δημοσίευση δεσμεύει μόνο τον συντάκτη της και η Επιτροπή δεν ευθύνεται για τυχόν χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Πως γίνεται?

Παραδείγματα ορθών πρακτικών

Τα Αμπελόφυλλα της Μαριάννας

Από την παραγωγή στην μεταποίηση

- Η συσκευασία των αμπελόφυλλων ξεκινά στα τέλη της δεκαετίας του '80
- Ερμηνεύοντας ορθά την τάση της αγοράς προς τα βιολογικά προϊόντα, η οικογενειακή επιχείρηση μετατρέπει όλα τα αμπέλια σε βιολογικά
- Το 2004 έλαβε πιστοποίηση για τις διαδικασίες παραγωγής
- Τα 'Αμπελόφυλλα της Μαριάννας' πωλούνται σήμερα στην Αγγλία, Γαλλία, ΗΠΑ και τον Καναδά

www.vineleaves.gr

Με την υποστήριξη του Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το σχέδιο αυτό χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η παρούσα δημοσίευση δεσμεύει μόνο τον συντάκτη της και η Επιτροπή δεν ευθύνεται για τυχόν χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν

Πως γίνεται?

Παραδείγματα ορθών πρακτικών

- Tzortzopoulos Estate –Agricultural products & associated activities
- Ατομική επιχείρηση στο νησί των Κυθήρων, ασχολείται με την τυποποίηση και εμπορία βιολογικών και παραδοσιακών κυθηραϊκών προϊόντων.

- Ο Χάρης Τζωρτζόπουλος σπούδασε γεωπόνος και έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στη βιολογική καλλιέργεια.
 - Επέστρεψε στο νησί του και στις οικογενειακές ελιές και επέκτεινε την οικογενειακή επιχείρηση από την παραγωγή στην τυποποίηση
 - Παραγωγή μικρή έδωσε έμφαση στην ποιότητα σε όλα τα στάδια της παραγωγής και στη συσκευασία του τελικού προϊόντος
 - Το Αστάρτη Exclusive βιολογικό παρθένο ελαιόλαδο έχει βραβευθεί επανειλημμένα για την ποιότητα του

www.tzortzopoulos-estate.gr

Πρόγραμμα
διά βίου
μάθησης

Με την υποστήριξη του Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το σχέδιο αυτό χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η παρούσα δημοσίευση δεσμεύει μόνο τον συντάκτη της και η Επιτροπή δεν ευθύνεται για τυχόν χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν

Εργαλεία_1

- Επεξεργασία αγροτικών προϊόντων με επιδότηση έως **60%** (Μέτρο L123α) μέσω των **τοπικών προγραμμάτων επιδοτήσεων Leader**. Αιτήσεις γίνονται δεκτές από υφιστάμενες επιχειρήσεις, αλλά και νέους επιχειρηματίες κάθε ηλικίας που επιθυμούν να ξεκινήσουν μια νέα δραστηριότητα προστιθέμενης αξίας, επενδύοντας σε βασικά προϊόντα της ελληνικής υπαίθρου: Λάδι, κρασί, σπυροκηπευτικά, γάλα, κρέας, αυγά, αρωματικά φυτά, κ.ά. – Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης – Κατά τόπους Αναπτυξιακές Εταιρίες / **Ανοιχτό**
- Το πρόγραμμα «**Επιχειρηματικότητα στην ύπαιθρο**» θα παρέχει υποστήριξη (με κατάρτιση, συμβουλευτική και mentoring) σε 3.000 νέους έως 35 ετών που θα αναπτύξουν αγροτική δραστηριότητα στην ύπαιθρο – Υπουργείο Εργασίας & ΟΑΕΔ/ **Αναμένεται**

Με την υποστήριξη του Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το σχέδιο αυτό χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η παρούσα δημοσίευση δεσμεύει μόνο τον συντάκτη της και η Επιτροπή δεν ευθύνεται για τυχόν χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν

Εργαλεία_2

- «Ανάπτυξη και υλοποίηση ενιαίου συστήματος απόκτησης εργασιακής εμπειρίας για άνεργους επιστήμονες με ειδίκευση/εξειδίκευση στον αγροτικό χώρο». Η ανάπτυξη των επαγγελματικών προσόντων και των προσωπικών δεξιοτήτων άνεργων επιστημόνων με ειδίκευση/εξειδίκευση στον αγροτικό χώρο, με στόχο τη βελτίωση των προοπτικών εργασιακής τους ένταξης στην τοπική και ευρύτερη αγορά εργασίας μετά το πέρας της πράξης. - Υπουργείο Εργασίας – ΕΥΕ ΕΚΤ/ **Αναμένεται**
- **Πρόγραμμα Νέων Αγροτών 2013** (Μέτρο 112), του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης με επιδότηση της εγκατάστασης νέων αγροτών έως 40 ετών. Η επιδότηση δύναται να φτάσει τις 20.000€, ενώ οι δικαιούχοι θα κυμανθούν από 5.000 - 6.000. – Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης/ **Αναμένεται**

Με την υποστήριξη του Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το σχέδιο αυτό χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η παρούσα δημοσίευση δεσμεύει μόνο τον συντάκτη της και η Επιτροπή δεν ευθύνεται για τυχόν χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν

Συνταγή Επιτυχίας

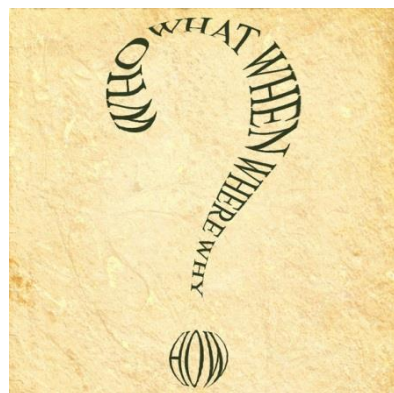
- Ποιοτικό Προϊόν – Πιστοποιημένο
- Έξυπνη Συσκευασία
- Πρέπει ο παραγωγός να επενδύει στο καλό του όνομα και την αναγνωρισιμότητα του προϊόντος του:
 - Να ακολουθεί τις εξελίξεις
 - Να μην περιμένει τίποτα από επιδοτήσεις
 - Να χρησιμοποιήσει την τεχνολογία
 - Να βασιστεί σε ορθές πρακτικές
 - Να ζητήσει καθοδήγηση και υποστήριξη
 - Να σκεφτεί επιχειρηματικά. Γιατί θα αγοράζε το προϊόν αυτό?
 - Να είναι καταρτισμένος
 - Να επιδιώξει την συνεργασία
 - Να λειτουργεί βάσει πλάνου

Κρίσιμες Ερωτήσεις

1. Έχουμε βρει την αγορά για το προϊόν που θέλουμε να παράγουμε;
2. Πόση είναι η κρίσιμη έκταση για να είναι συμφέρουσα η παραγωγή;
3. Είναι το τοπικό κλίμα και έδαφος κατάλληλο για την καλλιέργεια;
4. Πόσο κοστίζει ο εξοπλισμός και πόσα είναι τα εργατικά κόστη;
5. Τι γνωρίζουμε για τη συγκεκριμένη καλλιέργεια;
6. Ποιος ο χρόνος κερδοφορίας;

Ευχαριστώ

Ραυτόπουλος Δημήτρης
Διευθυντής Τμήματος Στρατηγικής Ηγεσίας
Ινστιτούτο Μελετών Δια βίου Εκπαίδευσης –
ΙΜΕΔΕ

d_raft@imede.gr

Με την υποστήριξη του Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το σχέδιο αυτό χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η παρούσα δημοσίευση δεσμεύει μόνο τον συντάκτη της και η Επιτροπή δεν ευθύνεται για τυχόν χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν

